III 22647
98 ст/с

ACADEMIA DE ŞTIINȚE A MOLDOVEI
Institutul de Cercetări Juridice și Politice

Ion Guceac

CONSTITUȚIA LA RĂSCRUCE DE MILENII

III 22624
CDE01 | G.

ACADEMIA DE ŞTIINŢE A MOLDOVEI
Institutul de Cercetări Juridice şi Politice

CONSTITUŢIA LA RĂSCRUCE DE MILENII

271835
UNIVERSITATEA
„DUNĂREA DE JOS" GALAŢI
BIBLIOTECA 1

Chişinău, 2013

CUPRINS

ABREVIERI 9
INTRODUCERE 10

Capitolul I. CONSTITUȚIA DE LA ORIGINI PÂNĂ LA ÎNCEPUTUL SECOLULUI AL XXI-LEA 13
1.1. Rădăcinile istorice și politice ale constituției 13
1.2. Ordinea de drept în democrația antică 19
1.3. Concepția dreptului natural 22
1.4. Ideea suveranității poporului 27
1.5. Valorile religioase 38
1.6. Declarațiile politice 46

Capitolul II. CATEGORII FUNDAMENTALE ÎN EVALUAREA CONCEPTULUI DE CONSTITUȚIE 59
2.1. Terminologie și concept 59
2.1.1. Definiția constituției 74
2.1.2. Interpretarea constituției 80
2.2. Apariția propriu-zisă a constituției 83

Capitolul III. ADOPTAREA, REALIZAREA ȘI MODIFICAREA CONSTITUȚIEI 95
3.1. Elaborarea și adoptarea constituției 95
3.2. Realizarea constituției 109
3.3. Procedura de revizuire și abrogare a constituției 116

Capitolul IV. DIVERSITATEA FORMELOR DE CONSTITUȚII 131
4.1. Clasificarea constituțiilor 131
4.2. Constituție în sens material și constituție în sens formal 140

Capitolul V. CONȚINUTUL ȘI FORMA CONSTITUȚIEI 148
5.1. Conținutul constituției 148
5.2. Funcțiile constituției 164
5.3. Forma constituției 171
5.4. Structura constituției 175
5.5. Limbajul și stilul constituției 179

Capitolul VI. CONSTITUȚIONALISMUL ÎN SOCIETATEA CONTEMPORANĂ 187
6.1. Noțiune și origini ale constituționalismului 187
6.2. Constituționalismul în condițiile globalizării 193

Capitolul VII. DIN ISTORIA CONSTITUȚIONALISMULUI AUTOHTON 207
7.1. Elemente de constituționalism în Țara Moldovei (până în 1812) 207
7.2. Evoluția constituționalismului în Principatul Moldovei (1812-1866) 222
7.3. Constituționalismul din Basarabia (1812 -1917) 229
7.4. Constituționalismul în Basarabia – parte componentă a României (1918-1940) 245
7.5. Constituționalismul în Republica Autonomă Sovietică Socialistă Moldovenească (1924-1940) 252
7.6. Constituționalismul în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească (1940-1991) 257
7.7. Trăsături ale constituționalismului socialist 265
7.8. Constituționalismul în Republica Moldova 266

Capitolul VIII. IMPACTUL CONSTITUȚIEI ASUPRA RELAȚIILOR MULTIASPECTUALE DIN CADRUL SOCIETĂȚII CONTEMPORANE 303
8.1. Societatea contemporană: noțiune și elemente constitutive 303
8.2. Bazele constituționale ale sistemului economic 305
8.3. Bazele constituționale ale relațiilor sociale 330
8.4. Bazele constituționale ale sistemului politic 339
8.5. Bazele constituționale ale creației științifice și artistice 354

Capitolul IX. ASIGURAREA SUPREMAȚIEI CONSTITUȚIEI ÎN CONDIȚIILE CONSTITUȚIONALISMULUI CONTEMPORAN 367
9.1. Supremația constituției 367
9.2. Natura și esența formelor de protecție și a garanțiilor juridice care asigură supremația constituției 369
9.3. Apariția și evoluția istorică a controlului constituționalității legilor în diverse sisteme constituționale 382
9.3.1. Controlul constituționalității legilor în Marea Britanie 382
9.3.2. Controlul constituționalității legilor în Statele Unite ale Americii 384
9.3.3. Controlul constituționalității legilor în Franța 386
9.3.4. Controlul constituționalității legilor în Germania și Austro-Ungaria 388
9.4. Analiza modalităților de realizare a controlului constituționalității legilor 389
9.5. Autoritățile competente să realizeze controlul constituționalității legilor 394

BIBLIOGRAFIE 405